

Introducció a la llengua internacional esperanto

Gramàtica i vocabulari bàsics

Quaderns de Formació de la **COS**

València, maig 2012
Edita la Coordinadora Obrera Sindical

Introducció a la llengua internacional esperanto

Gramàtica i vocabulari bàsics

Quaderns de Formació de la **COS**

Índex

L'Esperanto, llengua internacional racionalment concebuda	pg 7
Gramàtica	pg 9
Vocabulari Esperanto > Català	pg 21
Vocabulari Català > Esperanto	pg 43

L'Esperanto

Llengua internacional racionalment concebuda

El 26 de juliol de 1887 el metge Lejzer Ludwik Zamenhof va publicar a Varsòvia amb el pseudònim de doctor Esperanto (= “el qui té esperança”) la seva proposta de *Llengua internacional*, que de seguida prengué el nom que havia adoptat l’autor per a publicar-la. Els progressos tècnics i la millora de les comunicacions que havia experimentat l’Europa del segle XIX havien fet sentir la necessitat d’una llengua de comunicació internacional. La proposta de Zamenhof no fou pas la primera ni seria tampoc l’última, però en aquesta havia sabut conjuminar elements que podien satisfer les necessitats de grups humans amb problemes lingüístics molt diversos.

El món científic i tècnic necessitava una llengua concebuda racionalment —com el sistema mètric decimal, per exemple—, capaç per a una expressió precisa i que fos compartida per la comunitat internacional; el moviment obrer, aleshores en ascens, sentia la necessitat d’una llengua comuna per a coordinar l’internacionalisme proletari, i aquesta havia d’esser fàcil i ràpida d’aprendre; una llengua neutral, feta de nou, que no fos pròpia de ningú garantia la igualtat entre les diverses comunitats lingüístiques i apareixia com una alternativa a l’imperialisme lingüístic i cultural.

Durant els primers anys del segle XX es va difondre ràpidament l’interès per l’esperanto, però la primera guerra mundial fou un cop molt dur per al moviment esperantista. L’any 1917 moria Zamenhof desil·lusiónat.

En el període d’entre guerres fou el moviment obrer qui va prendre la bandera de l’esperantisme, però la guerra d’Espanya i la segona guerra mundial tornaren a frenar-lo. Durant la guerra freda el moviment es va recloure en si mateix fins que la caiguda del mur de Berlín, l’aparició d’Internet i la mundialització de l’economia ens tornaren a recordar a tots la necessitat de trobar alternatives democràtiques a la imposició de llengües imperials.

L’opuscle que ara publiquem ha estat elaborat a partir dels materials de treball del curs d’esperanto que fem en el Casal Obrer i Popular Francesc Santacatalina, de València, i es basa en l’obra *L’esperanto: Gramàtica i vocabulari bàsic*, que el grup Girona Espero va publicar al final del decenni dels vuitanta. Expressem el nostre agraiement més sincer a Girona Espero i a ESPERANTO*CAT, que ens facilità l’acés a l’obra.

Gramàtica

Alfabet

Consta de 28 lletres:

a b c ê d e f g ê h ê i j j k l m n o p r s ê t u û v z

Pronunciació

Totes les lletres es pronuncien i cada lletra té un únic so. La seu pronunciation, comparada amb el català, és la següent:

Lletra	Sona	Com en el mot	Exemple	Traducció
a	a	mà	aïto	cotxe
b	b	tambor	balono	globus
c	ts	potser	citrono	llimona
ê	tx	escleta	êvalo	cavall
d	d	condol	domo	casa
e	e tancada (é)	bé, paper	erinaco	eriçó
f	f	fil	flago	bandera
g	g velar	gat, guerra	gitaro	guitarra
ê	tj, tg	platja, fetge, puig alt	gîrafo	girafa
h	h aspirada	hall	hundo	gos
ê	j castellana	carajillo	hameleono	camaleó
i	i	dit	insulo	illa
j	i no vocàlica	mai, iogurt	jodo	iode
ê	j catalana	pujar, fugir, peix blau	jurnalo	diari
k	k	kamikaze	kato	gat
l	l	mal	lupo	llop
m	m	mím	monto	muntanya
n	n	nan	najlo	clau (de clavar)
o	o tancada (ó)	glop, móñ	ombrelo	paraguai
p	p	pap	pano	pa
r	r simple	cara	robo	vestit
s	s sorda	sac grossa, els savis	skarabo	escarabat
ê	x	caixa	âipo	nau (de navegar)
t	t	tot	tondilo	tisores
u	u	xucrut	urso	ós
û	u semivocal	blau, Europa	Eûropo	Europa
v	v (no confondre amb b)	vent	vulpo	guineu, guilla o rabosa
z	s sonora, z	casa, trapezi, els avis	zebro	zebra

Accentuació

L'accent gràfic no existeix i l'accent tònic recau sempre sobre la penúltima vocal (les vocals són **a, e, i, o, u**; la **j** i la **ŭ** no ho són). Exemples:

amiko, telefono, libro, piano, familio, aŭto, ambaŭ, jaŭdo, najlo, fajro

Article

L'article determinat té una única forma, **la**, invariable quant a gènere i nombre. L'article indeterminat no existeix. L'article és utilitzat quan és coneut o definit el substantiu corresponent.

<i>hundo</i>	<i>un gos</i>	<i>la hundo</i>	<i>el gos</i>
<i>meblo</i>	<i>un moble</i>	<i>la meblo</i>	<i>el moble (coneut o definit)</i>

Mi vidas hundon: *Jo veig un gos (qualsevol)*

Mi vidas la hundon: *Jo veig el gos (de què parlem, que és coneut en el discurs)*

Substantius

Acaben sempre en **-o**. El plural es forma afegint una **-j** al singular. El femení es forma amb el sufix **-in-**.

<i>la kato</i>	<i>el gat</i>	<i>la katoj</i>	<i>els gats</i>
<i>la katino</i>	<i>la gata</i>	<i>la katinoj</i>	<i>les gates</i>

Adjectius

Acaben sempre en **-a**. El plural es forma afegint una **-j** al singular. No tenen gènere.

<i>alta knabo</i>	<i>noi alt</i>	<i>altaj knaboj</i>	<i>nois alts</i>
<i>alta knabino</i>	<i>noia alta</i>	<i>altaj knabinoj</i>	<i>noies altes</i>

Adverbis derivats

Acaben sempre en **-e**: *bona* ‘bo, bona’ > *bone* ‘bé’; *bela* ‘bell -a’ > *bele* ‘bellament’.

La domo estas sufîcē bela: La casa és prou bonica.

Arrel i afíxos

Podem introduir, doncs, el concepte d'arrel. És la part del vocable que permet,

afegint-li terminacions, prefixos i sufixos, formar mots derivats. Per exemple, l'arrel de paroli ‘parlar’ és:

parol'

D'ací podem formar: *parolo* ‘paraula’, *paroli* ‘parlar’, *parola* ‘expressat -ada de paraula’ (*parola ordono* ‘ordre de paraula’), *parolado* ‘parlament, discurs’, *ekparoli* ‘començar a parlar’, etc.

En un diccionari, registrar només un mot com a representant de l'arrel (ex. en aquest cas *paroli*) abreuja molt el seu contingut.

Pronoms personals

mi	jo	<i>mi legas</i>
vi	tu, vós, vostè, vosaltres, vostès	<i>vi skribas</i>
ci	tu (ús poc freqüent, sentit infantil, fins i tot despectiu)	<i>ci ricevas</i>
li	ell (masculí)	<i>li donas</i>
ŝi	ella (femení)	<i>ŝi diras</i>
ĝi	ell, ella, allò (neutre)	<i>ĝi estas</i>
ni	nosaltres	<i>ni atendas</i>
vi	vosaltres	<i>vi atendas</i>
ili	ells, elles	<i>ili opinias</i>
si	es, se, si (reflexiu)	<i>komprenemeble per si mem</i>
oni	hom, es, se (impersonal)	<i>oni parolas Esperanton</i>

Pronoms i adjectius possessius

Es formen afegint una **-a** als pronoms personals. El plural es forma afegint una **-j** al singular.

mia	meu, meva	<i>mia instruisto</i>
via	teu, teva; vostre -a; seu, seva (de vostè[s])	<i>via libro</i>
lia	seu, seva (d'ell)	<i>lia patro</i>
ŝia	seu, seva (d'ella)	<i>ŝia tablo</i>
ĝia	seu, seva (d'allò)	<i>ĝia vosto</i>
nia	nostre, nostra	<i>nia koko</i>
ilia	llur, seu, seva (d'ells, d'elles)	<i>ilia ĉevalo</i>
cia	teu, teva (forma molt poc usada)	<i>cia libro</i>
sia	seu, seva (reflexiu)	<i>sia lito</i>
onia	d'un hom, d'algú	<i>onaj vestaĵoj</i>

Acusatiu

La lletra **-n** afegida al final d'una paraula (substantiu, adjectiu o pronom) indica que és el complement directe d'un verb transitiu. Indica sobre què o qui recau l'acció del verb. Exemples:

<i>Mi manĝas panon</i>	Menjo pa
<i>Mi kantas belan kanzonon</i>	Canto una cançó bonica
<i>Mi kantas belajn kanzonojn</i>	Canto (unes) cançons boniques
<i>Mi amas ŝin</i>	Jo l'estimo (a ella)
<i>Nin amas ŝi</i>	Ella ens estima (a nosaltres)
<i>Kato manĝas fiŝon</i>	Un gat es menja un peix
<i>Katon manĝas fiŝo</i>	Un peix es menja un gat

Recordem que el complement directe és aquell sintagma que esdevé subjecte quan l'oració es fa passiva: el pa és menjat per mi, etc.

L'acusatiu també pot aparèixer per a indicar la direcció (amb un verb de moviment) o en certes expressions de temps. Exemples:

<i>Mi iras Parizon</i>	Vaig a París
<i>Mi saltas sur la tablo</i>	Salto sobre la taula
<i>Mi saltas sur la tablon</i>	Salto (cap a) sobre la taula
<i>La 10.ma (= dekan) de februaro</i>	El 10 de febrer
<i>Mi dormas la tutan nokton</i>	Dormo tota la nit

Verbs

Només hi ha una sola conjugació, sense cap verb irregular. Les terminacions són iguals per a totes les persones:

-i	infinitiu	<i>legi</i>	llegir
-as	present	<i>mi legas</i> <i>vi legas</i> <i>li, ŝi, ĝi legas</i> <i>ni legas</i> <i>vi legas</i> <i>ili legas</i>	jo llegeixo tu llegeixes ell/a llegeix nosaltres llegim vosaltres llegiu ells/es llegeixen
-is	passat	<i>mi legis...</i>	jo llegia...
-os	futur	<i>mi legos...</i>	jo llegiré...
-us	condicional	<i>mi legus...</i>	jo llegiria...
-u	imperatiu subjuntiu	<i>legu!</i> <i>mi legu</i>	llegeix!, llegiu! que jo llegeixi

Aquestes són les formes simples dels verbs; amb el verb *esti* i el **participi** (actiu o passiu) del verb es formen tots els temps compostos (en activa o en passiva).

Els sufixos dels participis són els següents:

	<i>Present</i>	<i>Passat</i>	<i>Futur</i>
<i>Activa</i>	-ant- leganta 'que llegeix'	-int- leginta 'que va llegir'	-ont- legonta 'que llegirà'
<i>Passiva</i>	-at- legata 'que és llegit'	-it- legita 'que fou llegit'	-ot- legota 'que serà llegit'

Exemples del verb *esti* en **present** amb els tres participis **actius**:

Mi estas leganta: Jo estic llegint.

Li estas leginta: Ell ha llegit.

Si estas dormonta: Ella ha de dormir.

Exemples del verb *esti* en **passat** amb els tres participis **actius**:

Mi estis leganta: Jo estava llegint.

Li estis leginta: Ell havia llegit.

Si estis dormonta: Ella havia de dormir.

Exemples del verb *esti* en **futur** amb els tres participis **actius**:

Mi estos leganta: Jo estaré llegint.

Li estos leginta: Ell haurà llegit.

Si estos dormonta: Ella haurà de dormir.

Exemples del verb *esti* en **present** amb els tres participis **passius**:

Mi estas amata: Jo sóc estimat.

Li estas amita: Ell ha estat estimat.

Si estas amota: Ella ha de ser estimada.

Exemples del verb *esti* en **passat** amb els tres participis **passius**:

Mi estis amata: Jo era estimat.

Li estis amita: Ell havia estat estimat.

Si estis amota: Ella havia de ser estimada.

Exemples del verb *esti* en **futur** amb els tres participis **passius**:

Mi estos amata: Jo seré estimat.

Li estos amita: Ell haurà estat estimat.

Si estos amota: Ella haurà d'ésser estimada.

Gerundi

Els mateixos sufixos dels participis serveixen per a formar el gerundi, però reempla-

çant la terminació d'adjectiu **-a** per la d'adverbii **-e**.

legante 'llegint'

leginte 'havent llegit'

legonte 'havent de llegir'

legate 'essent llegit'

legite 'havent estat llegit'

legote 'havent d'ésser llegit'

Preposicions

Indiquen la relació de la paraula o frase on s'aplica amb la resta de l'oració.

al	a, cap a
anstataū	en lloc de
antaū	davant de, abans de
apud	prop de, al costat de
âe	a, a casa de, entre
âirkau	al voltant de
da	de (mesura, quantitat)
de	de (procedència, possessió)
dum	durant, mentre
ekster	fora, fora de
el	de (origen, matèria)
en	en, dins, dintre
âis	fins, fins a
inter	entre
je	a (preposició indeterminada: indica temps o té valor abstracte)
kontraū	contra, enfront de
krom	a més, llevat de
kun	amb, en companyia de
laū	segons
malgraü	malgrat, tot i que
per	per mitjà de, amb (instrument)
po	a raó de
por	per a (finalitat)
post	després, darrere de
preter	més enllà de
pri	sobre, referent a
pro	a causa de
sen	sense
sub	sota, sota de
super	per damunt de
sur	sobre, damunt
tra	a través de
trans	a l'altra banda de

Connectors

Enllacen oracions. Els més habituals són:

anstataū	en lloc de
antaū ol	abans de
aŭ	o
ĉar	car, donat que
ĉiam kiam	sempre que
ĉu	interrogativa: potser?, si (dubte)
ĉu... ĉu...	ja... ja... (disjuntiva)
do	doncs
ĝis kiam	fins que...
ja	veritablement
ju pli... des pli...	com més... més...
kaj	i (copulativa)
kaj cetere, kaj tiel plu	etcétera (kc., ktp)
ke	que
kondiĉe ke	a condició que
kontraŭe	contrariament
kvankam	encara que
malgraū	malgrat, tot i que
nek	ni
por ke	per tal que
same kiel	així com
se	sí
se nur	amb que
sed	però
sekve	conseqüentment
tamen	tanmateix

Interjeccions

Fi!	Menyspreadable!
Ha!	Ah!
He!	Eh!
Ho!	Oh!
Hura!	Vítor!, Hurra!
Ve!	Llàstima!

Comparatius

d'igualtat:	tiel ... kiel ... (tant ... com...)
de superioritat:	pli ... ol ... (més ... que ...)
d'inferioritat:	malpli ... ol ... (menys ... que ...)

Superlatius

absolut:	tre	molt
relatiu superioritat:	la plej ... el ...	el més ... de ...
relatiu inferioritat:	la malplej ... el ...	el menys ... de...

Numerals

1	unu
2	du
3	tri
4	kvar
5	kvin
6	ses
7	sep
8	ok
9	naū
10	dek

11	dek-unu
12	dek-du
20	dudek
21	dudek-unu
30	tridek
100	cent
200	ducent
1000	mil
2000	du mil
3333	tri mil tricent tridek-tri

Els ordinals es formen afegint una **-a**: *unua* ‘primer -a’, *dua* ‘segon -a’, etc.

Els adverbis numerals, afegint una **-e**: *unue* ‘primerament’, *due* ‘en segon lloc’, etc.

Els substantius numerals, afegint una **-o**: *unu* ‘una unitat’, *dudeko* ‘una vintena’, etc.
Els partitius, afegint **-ono**: *duono* ‘una meitat’, *kvarono* ‘un quart’, etc.

Els múltiples, afegint **-oblo**: *duoblo* ‘doble’, *trioblo* ‘triple’, etc.

Els numerals col·lectius, afegint **-ope**: *duope* ‘de dos en dos’, etc.

Formació de mots

1. Diversos mots poden formar-se d’una mateixa arrel variant la terminació:

frato	germà	frata	fraternal
ami	estimar	amo	amor
feliça	feliç	feliçe	feliçment

2. Les paraules compostes es formen per juxtaposició, col·locant al darrera la paraula principal. El compost *Mot1mot2* equival a la perífrasi *Mot2 + de + Mot1*, *Mot2 + en + Mot1*, *Mot2 + por + Mot1*, etc. El mot que qualifica, posat al davant, sovint perd la terminació:

mangôcambro (*mangô* + *cambro*) ‘menjador’: cambra **de** menjar. També podem escriure
mangô-çambro

poštmarko (*poštō* + *marko*) ‘segell de correus’.

De vegades s'hi posa un guió, per fer més clara la comprensió. Ambdues formes, amb guió o sense, són correctes.

Fóra incorrecte fer aquesta construcció amb un adjectiu. Per exemple, *doma porto* no és ‘porta de casa’, sinó ‘porta domèstica’; *infer-porto*, ‘porta de l’infern’; *infera porto*, ‘porta infernal’.

Prefixos

bo-	Parentiu que resulta del matrimoni: <i>patro</i> ‘pare’ > bopatro ‘sogre’
dis-	Disseminació, desunió: <i>doni</i> ‘donar’ > disdoni ‘repartir’
ek-	Començament d’acció: <i>krii</i> ‘cridar’ > ekkrii ‘exclamar’
eks-	Ex-, que ja no és: <i>kaptito</i> ‘captiu’ > ekskaptito ‘ex-captiu’
fi-	Moralment dolent: <i>homo</i> ‘persona’ > fihomo ‘canalla’
ge-	Reunió d’ambdós sexes: <i>patro</i> ‘pare’ > gepatroj ‘pares (pare i mare)’
mal-	La idea contrària: <i>nova</i> ‘nou, nova’ > malnova ‘vell -a’
mis-	Erroni, deficient: <i>kompreni</i> ‘comprendre’ > miskompreni ‘comprendre malament’
pra-	Remot, llunyà en el temps: <i>historio</i> ‘història’ > prahistorio ‘prehistòria’
re-	Repetició: <i>fari</i> ‘fer’ > refari ‘refer’

Sufixos

-aĉ-	Mal estat, mala qualitat: <i>libro</i> ‘llibre’ > libraĉo ‘llibrot’
-ad-	Durada d’una acció: <i>paroli</i> ‘parlar’ > paroladi ‘fer un discurs’
-aj-	Qualitat concreta: <i>trinki</i> ‘beure’ > trinkaĵo ‘beguda’
-an-	Membre, partidari, habitant: <i>urbo</i> ‘ciutat’ > urbano ‘ciutadà’
-ar-	Reunió, conjunt: <i>arbo</i> ‘arbre’ > arbaro ‘bosc’
-ĉj-	Diminutiu afectuós masculí: <i>Jozefo</i> ‘Josep’ > Joĉjo ‘Pepet’

Grup de partícules o veus simples

En columnes els 5 quantificadors (indiquen quantitat). En fileres els 9 qualificadors.

	<i>I-</i> <i>Algú</i>	<i>Ki-</i> <i>Quin</i>	<i>Ti-</i> <i>Aquell</i>	<i>Ći-</i> <i>Tot</i>	<i>Neni-</i> <i>Cap</i>
-O <i>Cosa</i>	IO Alguna cosa	KIO Quina cosa	TIO Aquesta cosa	ĆIO Tota cosa	NENIO Cap cosa
-A <i>De:Classe</i>	IA Alguna classe	KIA Quina classe	TIA Aquesta classe	ĆIA Tota classe	NENIA Cap classe
-U <i>Persona</i>	IU Algú	KIU Qui	TIU Aquell	ĆIU Tota persona	NENIU Cap persona
-ES <i>De_persona</i>	IES D'algú	KIES De qui	TIES D'aquestes persones	ĆIES De tothom	NENIES De ningú
-AL <i>Causa</i>	IAL Alguna causa	KIAL Quina causa	TIAL Aquesta causa	ĆIAL Tota causa	NENIAL Cap causa
-AM <i>Temps</i>	IAM Algun temps	KIAM Quin temps, quan	TIAM Aquell temps, aleshores	ĆIAM Tot temps, sempre	NENIAM Cap temps, mai
-E <i>Lloc</i>	IE Algun lloc	KIE On	TIE Aquell lloc, allí	ĆIE Tot lloc, per tot arreu	NENIE En cap lloc, enllloc.
-EL <i>Manera</i>	IEL Alguna manera	KIEL Quina manera	TIEL Tal manera	ĆIEL Tota manera	NENIEL Cap manera
-OM <i>Quantitat</i>	IOM quelcom	KIOM quant	TIOM tant	ĆIOM tot	NENIOM no res

Les files de *iu*, *kiu*... i *ia*, *kia*... formen el plural, com sempre amb **-j**.

Com veieu, és una estructura d'una bella i simple simetria.

Gramàtica resumida de Dr. Zamenhof: Les setze regles

1. L'esperanto només té l'article determinat *la*, igual per a tots els gèneres, nombres i casos. Manca d'article indeterminat.
2. El nom *substantiu* acaba en *-o*. Per formar el plural s'afegeix una *j* al singular. La llengua només té dos casos: nominatiu i acusatiu. Aquest últim es forma afegint una *-n* al nominatiu. Els altres casos es formen mitjançant preposicions (el genitiu amb *de* (*de*), el datiu amb *al* (*a*), l'ablatiu amb *kun* o amb altres preposicions, segons el sentit).
3. L'adjectiu acaba en *-a*. Els seus casos i plural es formen com en els substantius. El grau comparatiu es forma amb el mot *pli* (més) , el superlatiu amb *plej* (el més); per al comparatiu hom utilitza la preposició *ol*.
4. Els adjectius numerals cardinals (no es declinen) són: *unu* (1), *du* (2), *tri* (3), *kvar* (4), *kvin* (5), *ses* (6), *sep* (7), *ok* (8), *naŭ* (9), *dek* (10), *cent* (100), *mil* (1000). Les desenes i centenes es formen per la simple reunió dels esmentats numerals. Als adjectius numerals cardinals s'afegeix: la terminació *a* de l'adjectiu, per a formar els *numerals ordinals*; *-obl-* per als *múltiples*; *-on-* per als *fraccionaris*; *-op-* per als *collectius*. Po abans dels cardinals forma els *distributius*.
5. Els pronoms personals són: *mi* (jo), *ci* (tu -informal-), *li* (ell), *si* (ella), *ĝi* (per a singular d'animals o coses), *si* (es, si, reflexiu), *ni* (nosaltres), *vi* (tu -formal-, vostè, vostès, vosaltres), *ili* (ells, elles), *oni* (es, un, hom). Afegint-los la terminació *-a* de l'adjectiu es formen els adjectius o pronoms *possessius*. Els pronoms es declinen com els substantius.
6. El verb no es varia segons les persones i els nombres. El present acaba en *-as*, el passat en *-is*, el futur en *-os*, el condicional en *-us*, l'imperatiu en *-u* i l'infinitiu en *-i*. Els participis (amb sentit adjectiu o adverbial) actius, en *-ant-* el present, en *-int-* el passat i en *-ont-* el futur. Els participis passius, en *-at-* el present, en *-it-* el passat i en *-ot-* el futur. La veu passiva es forma amb el verb *esti* (ser) i el particípi passiu del verb que es conjuga. El “de” o el “per” de l'ablatiu agent es tradueixen per *de*.
7. L'*adverbi* acaba en *-e*. Els seus graus de comparança es formen com els de l'adjectiu.
8. Totes les preposicions regeixen per si mateixes el *nominatiu*.
9. Tota paraula es pronuncia de la mateixa manera com s'escriu.
10. L'accent tònic cau sempre sobre la penúltima síl·laba.

11. Les paraules compostes es formen per la simple reunió dels elements que les formen. En elles, la paraula fonamental va sempre al final. Els sufíxos o terminacions es consideren paraules.

12. Si a la frase ja hi ha una paraula negativa no s'escriu l'adverbi *ne* (*no*).

13. Per a indicar direcció de moviment, la paraula que indica el lloc on es va porta la terminació de l'acusatiu.

14. Tota *preposició* té en esperanto un sentit invariable i ben determinat, que fixa la seva ocupació. No obstant això, quan el sentit que volem expressar no indica amb tota claredat quina preposició hem d'emprar, usarem la preposició *je*, que no té significat propi. Aquesta regla no danya la claredat, perquè en tals casos, totes les llengües empren qualsevol preposició, sense més norma que el costum. En comptes de *je* es pot emprar també l'acusatiu, si no crea ambigüitat.

15. Les paraules “estrangeres”, o sigui aquelles que la majoria de llengües han tret d'un mateix origen, no sofreixen alteració en passar a l'esperanto, però adopten la seva ortografia i les seves terminacions. No obstant això, de les distintes paraules derivades d'una mateixa arrel, és preferible emprar inalterada solament la paraula fonamental, i formar les altres segons les regles de l'esperanto.

16. Les terminacions *-a* de l'article i *-o* del substantiu en singular poden suprimir-se, i substituir-se per un apòstrof.

Bonan lernadon! (bon aprenentatge)

Vocabulari

ĉ > ç

A

abelo	abella	al	a
abio	avet	alia	altre
aboni	abonar-se	almenaŭ	almenys
absurda	absurd	almozo	almoina
abunda	àcid	alta	alt
aêeti	comprar	alterni	alternar
adiaŭ	adéu	aludi	aludir
admiri	admirar	alumeto	llumí
admoni	amonestar	ambicio	ambició
adori	adorar	amaso	multitud
adreso	adreça	ambaŭ	ambdòs
aero	aire	ami	estimar
afabla	afable	amiko	amic
afero	afer	amori	fer l'amor
afišo	cartell	amplekso	amplària
afranki	franquejar	amuzi	divertir
agi	actuar	anaso	ànec
agrabla	agradable	angulo	angle
ágó	edat	angulo	cantó
ajlo	all	anĝelo	àngel
ajn	qualsevol	animo	à anima
akceli	accelerar	ankaŭ	també
akcento	accident	ankoraŭ	encara
akiri	adquirir	anonci	anunciar
akompani	acompanyar	ansero	oca
akordo	acord	anstataŭ	en lloc de
akra	agut	antaŭ	abans
aktoro	actor	antikva	antic
aktuala	actual	aparato	aparell
akurata	puntual	aparta	a part
akuŝi	parir	aparteni	pertànyer
akvo	aigua	apatio	apatia

apenaū	quasibé no	aŭtuno	tardor
aperi	apareixer	avara	avar
aplaŭdi	aplaudir	avenuo	avinguda
apliki	aplikar	averti	advertir
apogi	recolzar	aviadilo	avió
apoteko	farmàcia	avida	àvid
aprilo	abril	avo	avi
aprobi	aprovar	azeno	ase
apud	prop de	azilo	asil
apud	al costat		
araneo	aranya	B	
arangî	arreglar		
arbitra	arbitriament	babili	xerrar
arbo	arbre	baki	fornejar
ardi	cremar	baldaŭ	aviat
aresti	arrestar	balai	escombrar
arĝento	argent	balanci	balancejar
ario	ària	balbuti	balbucejar
arko	arc	balo	ball (saló)
armeo	exèrcit	baloti	votar
artiklo	article	bani	banyar
arto	art	bankedo	banquet
asekuri	assegurar	banko	banc
aserti	afirmar	bankroto	fallida
asocio	associació	bapti	batejar
aspekto	aspecte	barakti	resistir-se
aspiri	aspirar	barbo	barba
ataki	atacar	barello	barril
atendi	esperar	bari	barrar
atenta	atent	bastono	bastó
atesti	testimoniar	batali	batallar
atingi	assolir	bati	pegar
aŭ	o	bazo	base
audi	escoitar	bedaŭri	lamentar
augusto	agost	bedo	bankal
auskulti	escoitar	bela	bell
aúto	cotxe	bendo	cinta
aúto	automòbil	beni	beneir
aútoritato	autoritat	benko	banc (seure)

benzino	benzina	bruli	cremar
bero	baia	bruna	bru
besto	bèstia	bruo	soroll
bezoni	necessitar	brusto	pit
biblioteko	biblioteca	bruto	bèstia
biciklo	bicicleta	bubo	vailet
biero	cervesa	buçí	matar (bestiar)
bifsteko	bistec	budo	tenda
bildo	imatge	bukedo	pom (ramell)
bileto	bitllet	buldozo	bulldozer
birdo	ocell	bulko	panet
blanka	blanc -a	bulo	bola
bleki	bramar	bulteno	butlletí
blinda	cec	burgó	burgès
blonda	ros	buñó	boca
blovi	bufar	butero	mantega
blua	blau blava	butiko	botica
blufo	bluf	butono	botó
boato	bot (barca)		
bojkoti	boicotejar		
boli	bollir		
bombo	bomba	cedi	cedir
bona	bo	celo	objectiu
bordo	vora	centro	centre
boto	bota	cenzuro	censura
botelo	ampolla	cerbo	cervell
bovlo	bol	certa	cert
bovo	bou	cetera	restant
brako	braç	cifero	xifra
branço	branca	cigaredo	cigarreta
brasiko	col	cindro	cendра
brava	brau brava	circlo	cercle
bremso	fre	irkonstanco	circumstància
bretó	prestatge	irkuli	circular
briko	maó	citi	citar
brili	brillar	civila	civil
broso	raspall		
broşuro	llibret		
brovo	cella		

C

cedi	cedir
celo	objectiu
centro	centre
cenzuro	censura
cerbo	cervell
certa	cert
cetera	restant
cifero	xifra
cigaredo	cigarreta
cindro	cendра
circlo	cercle
irkonstanco	circumstància
irkuli	circular
citi	citar
civila	civil

C

êagreni	disgustar	da	de (quantitat)
êambro	cambra (habitació)	damaĝi	perjudicar
êapelo	barret	danci	dansar
êapiro	capítol	danki	agrair
êapo	gorra	danĝero	perill
êar	car (puix)	dato	data
êarma	encisador -a	daŭri	durar
êaro	carro	de	de, des de
êasi	caçar	debato	debat
êasta	cast -a	deca	decent
êe	en, a casa de, a ca	decembro	desembre
êefo	cap (director)	decidi	decidir
êeko	xec	dediĉi	dedicar
êemizo	camisa	defendi	defensar
êeno	cadena	dejori	estar de servei
êerizo	cirera	deklari	declarar
êerpi	pouar	deklivo	declivi
êesi	cessar	dekstra	dret
êevalo	cavall	delegi	delegar
êi	aci prop	delikata	delicat -ada
êia	cada mena de	demandi	preguntar
êial	per totes raons	demokrato	demòcrata
êiam	sempre	densa	dens -a
êie	arreu	dento	dent
êiel	de totes maneres	dependi	dependre
êielo	cel	deponi	depositar
êies	de tots	des... pli	tant... més
êifi	rebregar	desegni	dibuixar
êio	tot	deserto	postres
êiom	tota quantitat	destini	destinar
êirkau	al voltant	detalo	detall
êiu	cadascú	detruí	destruir
êokolado	xocolata	devi	deure
êu	si, pregunta	dezerto	desert
		deziri	desitjar
		diablo	diable
		difekti	espatllar

D

		E	
diferenco	diferència		
defini	definir		
digesti	digerir	ebeno	plà
dika	gruixut -uda	eble	possible
diligenta	diligent	ebria	embriac
dimanêo	diumenge	êc	fins i tot
dio	déu	eduki	educar
direkto	direcció	edzo	marit
diri	dir	efektiva	efectiu
disko	disc	efika	eficaç
diskuti	discutir	egala	igual
disponi	disposar	ekonomio	economia
disputi	disputar	eksciti	excitar
distanco	distància	ekskurso	excursió
distri	distraure	ekspluato	explotació
diveni	endevinar	ekspozicio	exposició
diversa	divers -a	ekster	fora de
dividi	dividir	ekzakta	exacte
dizerti	disertar	ekzameni	examinar
do	doncs	ekzemplo	exemple
dogano	duana	ekzerco	exercici
dogmo	dogma	ekzisti	existir
doktoro	doctor	el	de (origen)
dolça	dolç	elekti	elegir
doloro	dolor	elektro	electricitat
doma�o	greu, llàstima	embaraso	embaràs
domo	cas	emerita	jubilat -ada
donaci	regalar	en	en (dins)
doni	donar	energio	energia
dormi	dormir	enigma	enigma
dorso	esquena	entrepreni	emprendre
drato	filferro	enui	avorrir-se
drinki	beure massa	envii	envejar
droni	ofegar-se	epoko	època
dubi	dubtar	erari	errar
dum	durant	escepti	exceptuar
dungi	contractar	esenco	essència
		esperi	esperar (desitjar)
		esplori	explorar

esprimi	expressar	febro	febre
esti	ésser estar	februaro	febrer
estimi	apreciar	feki	defecar
estingi	apagar	feliça	feliç
eta�o	pis, planta	femuro	cuixa
etendi	estendre	fendi	esquerdar
eterna	etern	fenestro	finestra
etoso	ambient	ferio	festiu (dia)
evento	esdeveniment	fero	ferro
eventuala	eventual	fermi	tancar
evidenta	evident	fervoro	fervor
eviti	evitar	festi	celebrar

F

fabelo	faula	fidi	fiar-se
facila	fàcil	fiera	orgullós -osa
fadeno	fil	fiksi	fixar
fajro	foc	filmo	film
fako	especialitat	filo	fill
fakturo	factura	 fingro	dit
fakultato	facultat	fini	acabar
fal�ci	segar	firma	ferm -a
faldi	plegar	fi�o	peix
fali	caure	flago	bandera
falsi	falsificar	flamo	flama
familio	familia	flanko	costat
famo	fama	flari	flairar
fanatika	fanàtic -a	 flati	adular
fandi	fondre	flava	groc groga
fanfaroni	fanfarronejar	flegi	cuidar malalts
fari	fer	fleksi	flexionar
fari�gi	fer-se	fliki	apedaçar
farmi	arrendar terres	flirti	flirtejar
farmo	granja	floro	flor
farti	estar (de salut)	 flugi	volar
faruno	farina	flui	fluir
fasti	dejunar	flustri	xiuxuejar
fa�ismo	feixisme	foiro	fira

G

fojo	vegada		
folio	fulla		
fondi	fundar	gaja	content
fonto	font	gajni	guanyar
for	lluny	ganto	guant
forgesi	oblidar	gardí	guardar
forko	forqueta	gasó	gas
forno	forn	gasto	hoste
forta	fort	gazeto	periòdic
fortika	robust	genuo	genoll
fosi	cavar	glacio	gel, glaç
fosto	pal	gladi	planxar
foti	fotografiar	glata	llis -a
frakasi	trencar	glasó	got
frandi	llaminejar	glavo	espasa
franko	franc	gliti	relliscar
frapi	picar	glori	glorificar
frato	germà	glui	enganxar
fraúlo	solter, fadrí	gorgó	gorja
fremda	estranger -a	grajno	gra
freneza	boig boja, foll -a	grado	grau
freša	fresc	granda	gran
fromaço	formatge	graso	greix
frosto	gelada	gratuli	felicitar
froti	fregar	grava	important
frua	aviat	greno	gra, cereal
frukto	fruit	grimpi	enfilar-se
frunto	front	griza	gris -a
fulmo	llamp	grumbli	rondinar
fumo	fum	grundó	sòl, terra, paviment
fundo	fons	grupo	grup
funebro	dol	gusto	gust
fungo	bolet	guto	gota
funkcii	funcionar	gvidi	guiar
funto	lliura		
furioza	furiós -osa		
fuſi	malmetre		
futo	peu (mesura)		

G

gárdeno	jardí
gémi	gemecar
générala	general
géni	molestar
gentila	cortès -esa
gis	fins a
góji	estar joiós -osa
gui	gaudir
güsta	exacte -a

H

ha	ah!
hajlo	calamarsa
haki	destralejar
halti	aturar-se
haro	cabell
haúto	pell
haveno	port
havi	tenir
hazardo	atzar
hejmo	llar
hejti	escalfar
hela	clar
helpi	ajudar
herbo	herba
heredi	heretar
heziti	dubtar
hieraŭ	ahir
hipokrita	hipòcrita
historio	història
ho	oh!
hodiaŭ	avui
homo	persona, ésser humà
honesta	honest -a
honoro	honor
honti	avergonyir-se

horloĝo
horo
hospitalo
hotelo
humila
hundo

rellotge
hora
hospital
hotel
humil
gos

Î

haoso
himero
himiko
hirurgio
holero
horo

I

ia	alguna mena de
iam	algun temps
ial	per alguna raó
ie	en algú lloc
iel	d'alguna manera
ies	d'algú
ideo	idea
idealà	ideal
ignori	ignorar
imagi	imaginar
imiti	imitar
impeto	ímpetu
imposto	impost
impresi	impressionar
incit	incitar
indigno	indignació
industrio	indústria
infano	infant, nen, criatura
infekti	infectar
infero	infern
influo	influència

informo	informe
ingeniero	enginyer
iniciati	iniciar
inklino	inclinació
inko	tinta
insekto	insecte
insigno	insígnia
insisti	insistir
instigi	instigar
instrui	instruir
insulo	illa
insulti	insultar
inteligenta	inel·ligent
intenco	intenció
inter	entre
intereso	interès
internal	intern -a
interpreti	interpretar
invadi	invadir
inviti	invitar
io	quelcom
iom	una mica
iri	anar
iu	algú

J

jaluzia	gelós -osa
jaúdo	dijous
jazo	jazz
jeti	llançar
jus	tot just, adés

K

kaço	sopetes
kadro	marc
kafo	café
kagó	gàbia
kaj	i
kajero	quadern
kajo	andana
kaldrono	caldera
kalendaro	calendari
kalkuli	calcular
kalsono	calçotets
kalumnii	calumniar
kamarado	camarada
kampo	camp
kandelo	candela
kanti	cantar
kanzono	cançó
kapabla	capaç
kapo	cap

J

ja	veritablement
jam	ja
jaro	any
je	a, en (no en l'espai)
jen	heus ací
jes	sí
ju (pli) des (pli)	com (més) tant (més)
juĝi	jutjar
juna	jove
jupo	faldilla
justa	just -a

kapti	capturar
kara	apreciat -ada
karbo	carbó
karesi	acaronar
karno	carn
karto	targeta
kasedo	caset
kaserolo	casserola
kaŝi	amagar
kateno	cadena

kato	gat	koloro	color
kaŭçuko	cautxú	kombi	pentinar
kaŭzo	causa	komenci	començar
kavo	cavitat	komerco	comerç
kazo	cas	komforto	confort
ke	que	komitato	comité
kelka	qualque	komisio	comissió
kelkaj	alguns -es	kompari	comparar
kelo	celler	kompato	compassió
kemio	química	komplezi	complaure
kerno	nucli, pinyol	kompliki	complicar
kesto	capsa	kompreni	comprendre
kia	quin -a	komuna	comú -una
kial	per què	komuniki	comunicar
kiam	quan	koncerni	concernir
kie	on	kondamni	condemnar
kiel	com	kondičo	condició
gies	de qui	konduki	conduir
kilogramo	quilògram	konduți	comportar-se
kilometro	quilòmetre	konfesi	confessar
kino	cinema	konfidi	confiar
kio	què	konfirmi	confirmar
kiom	quant	konfiski	confiscar
kiso	petó	konforma	conforme
kiu	qui	konfuzi	confondre
klaĉi	xafardejar	kongreso	congrés
klara	clar -a	koni	conèixer
klaso	classe	konjekti	conjecturar
klera	instruït -ïda	konkludi	concloure
klini	inclinar	konkreta	concret
klopodi	procurar	konscia	conscient
klubo	club	konscienco	consciència
knabo	xicot	konsenti	consentir
koko	gall	konservi	conservar
kokoso	anca	konsideri	considerar
kolbaso	botifarra	konsili	aconsellar
kolekti	aplegar	konsisti	consistir
koleri	enfadarse	konsoli	consolar
коло	coll	konstanta	constant

konstati	constatar	krom	a més; sinó
konsterni	consternar	kruco	creu
konstrui	construir	kruêo	càntir
kontakto	contacte	kruda	cru crua, tosc -a
kontenta	content -a	kruela	cruel
kontesti	discutir	kruro	cama
kontraŭ	contra	kruta	pendent
kontroli	controlar	k.t.p.	etc.
konveni	convenir	kudri	cosir
konvinki	convèncer	kuglo	bala
kopii	copiar	kuirí	cuinar
korbo	cistell	kuko	pastís
korekti	corregir	kulero	cullera
korespondi	correspondre	kulpa	culpable
koro	cor	kulturo	cultura
korpo	cos	kun	amb
korto	pati	kune	juntament
kosti	costar	kupono	cupó
kostumo	vestit	kuraĝa	valent -a
kotizi	cotitzar	kuraci	curar
koverto	sobre (de carta)	kuri	córrer
kovri	cobrir	kurso	curs
kraĉi	escopir	kurteno	cortina
krado	reixa	kuši	jaure
rajono	llapis	kutimi	acostumar
krampo	ganxo	kuvo	cubell
krano	aixeta	kuzo	cosí
kredi	creure	kvadrato	quadrat
krei	crear	kvalito	qualitat
kremo	crema	kvankam	encara que
krepusko	capvespre	kvanto	quantitat
kreski	creixer	kvartalo	barri
kreto	guix	kvazaŭ	com si
krevi	esclatar	kvieta	quiet -a
krii	cidar		
krimo	crim	L	
kripla	mutilat -ada		
kritiki	kriticar	la	el, la, els, les
kroĉi	enganxar	labori	treballar

laca	cansat -ada	logi	atraure
lado	llauna	logí	residir
lago	llac	loko	lloc
lakto	llet	longa	llarg
lama	coix -a	lui	llogar
lampo	llàntia	ludi	jugar
lano	llana	lukti	lluitar
lando	país	luli	bressolar
lango	llengua (boca)	lumo	llum
lar��ga	ample -a	lundo	dilluns
larmo	llàgrima	luno	lluna
lasi	deixar	luti	soldar
lasta	darrer		
la��u	segons		
la��di	lloar, elogiar		
la��te	en veu alta	magazemo	magatzem
lavi	llavar, rentar	maizo	moresc, dacsa
leciono	lli��o	majo	maig
ledo	cuir	makulo	taca
legi	llegir	malgra��	malgrat
legomo	llegum	malica	malici��s -osa
le��go	llei	mamo	mamella
lerni	aprendre	man��gi	menjar
lerta	h��bil	maniero	manera
letero	carta	maniko	m��nega
levi	aixecar	manki	moresc dacsa
libera	lliure	mano	m��
libro	llibre	mar��o	bassa
ligi	lligar	mardo	dimarts
ligno	fusta	marki	marcar
limo	l��mit	maro	mar
lingvo	llengua (idioma)	mar��si	caminar
linio	l��nia	martelo	martell
lipo	llavi	marto	mar��
listo	llista	masoni	fer cases
literaturo	literatura	mastro	amo
litero	lletra	ma��sino	m��quina
lito	llit	mateno	mat��
liveri	lliurar	materialo	material

M

materio	matèria	monato	mes
matura	madur	mondo	món
meblo	moble	mono	diner
medio	medi	monotona	monòton -a
mediti	meditar	monto	mont
mehaniko	mecànica	montri	mostrar
mem	si mateix	mordi	mossegar
membro	membre	morgau	demà
memori	recordar	moro	costum popular
mencii	esmentar	morti	morir
mendi	demanar	moto	lema, mot
mensogi	mentir	motoro	motor
menstrui	menstruar	movi	oure
menuo	menú	mueli	moldre
meriti	mereixer	muĝi	mugir
merkredo	dimecres	multaj	molts -es
metalo	metall	murdi	assassinar
meti	col·locar	muro	paret
metio	ofici	muskolo	múscul
metodo	mètode	muso	ratolí
metro	metre	mušo	mosca
mezo	mig (punt mitjà)	muta	mut muda
mezuri	mesurar	muzeo	museu
mielo	mel	muziko	música
mieno	cara		
migri	migrar	N	
miksi	barrejar		
milda	suau	naĝi	nadar
milito	guerra	naiva	ingenu -ènua
minaci	amenàçar	najbaro	veí
minus	menys (-)	najlo	clau (de clavar)
miri	admirar-se	naski	parir
mizero	misèria	naturo	naturalesa
modera	moderat -ada	naŭzi	fer ois
moderna	modern	nazo	nas
moki	burlar-se	ne	no
mola	tou tova	nebulo	boira
momento	moment	necesa	necessari -ària

O

negoco	negoci		
negó	neu		
nek	ni	obei	obeir
nenia	cap mena de	objekto	objecte
nenial	per cap raó	observi	observar
neniam	mai	obstina	obstinat -ada
nenie	enlloc	odoro	olor
neniel	de ningú	ofendi	ofendre
nenies	de cap manera	oferi	oferir
nenio	no res	ofico	ofici
neniu	ningú	ofte	sovint
nepo	nét	okazi	ocórrer
nepra	irremissible	okzidento	oest occident
nervo	nervi	oktobro	octubre
nesto	niu	okulo	ull
neta	net -a	okupi	ocupar
neútrala	neutral	ol	que
nevo	nebot	oleo	oli
nigra	negre -a	ombrelo	ombrel·la
nito	rebló	ombro	ombra
nivelo	nivell	ondo	ona
nobla	noble	onklo	oncle
nodo	nus	opinii	opinar
nokto	nit	oportuna	oportú -una
nomo	nom	oranĝo	taronja
nombri	nomenar	ordinara	ordinari -ària
nordo	nord	ordo	ordre (harmonia)
normala	normal	ordono	ordre (manament)
noti	anotar	orelo	orella
nova	nou nova	orfo	orfe
nu	doncs bé	organizi	organitzar
nubo	núvol	oriento	est, orient
nuda	nus	originala	original
nukso	nou (fruit)	origino	origen
nulo	zero	ornami	adornar
numero	número	oro	or
nun	ara	oscedi	badallar
nur	només, solament	osto	os
nutri	alimentar	ovo	ou

pacienco	paciència	pejzaĝo	paisatge
paco	pau	peki	pecar
pafi	disparar	peli	empènyer
pagi	pagar	pendi	penjar
paĝo	pàgina	penetri	penetrar
pajlo	palla	peni	esforçar
paki	empaquetar	pensi	pensar
pala	pàl·lid	pensio	pensió, renda
palpebro	parpella	pentí	penedir-se
palpi	palpar	pentri	pintar
paneo	averia	per	per mitjà de
pano	pa	perdi	perdre
pantalono	pantalons	perei	morir
pantoflo	sabatilla	perei	morir
papago	papagai	perfekta	perfecte
papero	paper	perfidi	trair
papilio	papallona	periodo	periode
papo	papa	permesi	permetre
pardonи	perdonar	persekuti	perseguir
parencо	parent	persisti	persistir
parko	parc	persono	persona
parkere	de memòria	persvadi	persuadir
paro	parell, parella	pesi	pesar
paroli	parlar	peti	pregar
partio	partit	pezi	ésser pesant
parto	partit	pia	pietós -osa
pasi	passar	piedo	peu
pasio	passió	piki	picar
pasko	pasqua	pilko	pilota
pasporto	passaport	pilolo	píndola
pastro	capellà	pinči	pessigar
paši	caminar a pas	pinglo	agulla de cap
patro	pare	pinto	punta cim
paúsi	calcar	pioĉo	aixada
paūti	fer morros	piro	pipa
paŭzo	pausa	pizo	pebre
peco	tros, bocí	placo	pera
			pèsol
			plaça

placo	plaça	poșo	butxaca
plaçî	plaure	poșto	correu
plado	plat (aliment)	potenco	potència, poder
plafono	sostre	poto	pot, olla
planko	sòl, paviment	povi	poder
plano	plàanol	praktiki	practicar
planti	plantar	pravi	tenir raó
plasto	plàstic	precipe	principalment
plata	pla plana(horitzontal)	preciza	precís -isa
plej	més (superlatiu)	preferi	preferir
plena	ple plena	pregî	pregar
plendi	queixar-se	prelego	conferència
plezuro	plaer	premi	prémer, pressionar
pli	més (comparatiu)	preni	prendre
plori	plorar	prepari	preparar
plu	més (duració)	presi	imprimir
plugi	llaurar	preskaŭ	quasi, gairebé
plumbo	plom	preta	prest -a
plumo	ploma	pretendi	pretendre
pluraj	diversos	preter	més enllà de
plus	més (addició)	presenti	presentar
pluovo	pluja	 prezidi	presidir
po	a raó de	prezo	prezo
poemo	poema	pri	sobre
poento	punt (joc)	principo	principi
poezio	poesia	printempo	primavera
politiko	política	pro	a causa de
polvo	pols	problemo	problema
pomo	poma	proceso	procés
ponto	pont	produkti	produir
popolo	poble	profesio	professió
populara	popular	profesoro	professor
por	per a (objectiu)	profito	profit, benefici
pordo	porta	profunda	profund -a
porko	porc	programo	programa
porti	portar	progresi	progressar
posedi	posseir	projekto	projecte
post	després	prokrasti	ajornar, retardar
postuli	exigir	proksima	pròxim -a

promeni	passejar	rango	rang
promesi	prometre	rapida	ràpid -a
prononci	pronunciar	raporto	reportatge
propra	propí propà	raso	raça
prosperi	prosperar	raspi	raspar
protekti	protegir	reaktoro	reactor
protesti	protestar	reala	real
provi	provar	reciproka	recíproc -a
provizora	provisional	redakti	redactar
provizi	proveir	refuti	refutar
prudenta	prudent	regi	regir, governar
prunti	deixar	regiono	regió
pruvi	probar	registri	registrar
publika	públic -a	regno	regne
pugno	puny	regulo	regla
pulmo	pulmó	reôgo	rei
pulovero	jersei	reklamo	anunci
pulvo	pólvora	rekomendi	recomanar
puni	castigar	rekompenci	recompensar
punkto	punt	rekta	directe
pupo	nina	relo	rail
pura	net, pur	religio	religió
puši	empènyer, espentar	remi	remar
puto	pou	rendevuo	cita
putri	podrir-se	renkonti	trobar algú
		reno	ronyó
		renversi	capgirar
		respekto	respecte

R

rabi	robar	respondi	respondre
racio	ráo	respubliko	república
radio	ràdio	resti	romandre
radiko	arrel	reto	xarxa
rado	roda	revi	somniar
rajdi	cavalcar	revuo	revista
rajto	dret	rezervi	reservar
raketo	coet	rezigni	renunciar
rakonti	contar	rezisti	resistir
rampi	arrossegar-se	rezoni	raonar
rando	vora	rezulti	resultar

ribeli	revoltar-se	sago	sageta, fletxa
ricevi	rebre	saĝa	sensat -a
riĉa	ric -a	sako	sac
ridi	riure	salajro	salari
rifugi	refugiar-se	salo	sal
rifuzi	refusar	salono	saló
rigardi	mirar	salti	saltar
rigida	rígid -a	saluti	saludar
rigora	rigorós -osa	sama	mateix -a
rikolti	collir	sana	sa sana
rilati	relacionar-se	sango	sang
rimarki	remarcar	sankta	sant -a
rimedo	mitjà	sapo	sabó
ripari	reparar	sati	estar tip, fart
ripeti	repetir	saŭco	salsa
ripozi	reposar	savi	salvar
riproći	retraure, reprotxar	scienco	ciència
riski	arriscar	se	si
rivero	riu	sed	però
rizo	arròs	segi	serrar
robo	vestit	seĝo	cadira
roko	roca	seka	sec
rolo	rol, paper	sekreta	secret
romano	novel·la	sekretario	secretari
rompi	trencar, rompre	sekso	sexе
ronda	rodona	sekundo	segon (temps)
rosti	rostir	sekura	segur
rozo	rosa	sekvi	seguir
rubando	cinta	semajno	setmana
rubro	runa	semi	sembrar
rubriko	rúbrica	sen	sense
ruĝa	roig roja, vermell -a	senco	sentit
ruli	rodar	sendi	enviar
ruza	astut -a	senti	sentir
		serĉi	buscar
<hr/>		serena	serè serena
S		serio	série
sabato	dissabte	serioza	seriós -osa
sablo	sorra arena	serpento	serp

seruro	pany	solidara	solidari -ària
servi	servir	solvi	resoldre
severa	sever	somero	estiu
sezono	estació de l'any	songó	somni
sidi	seure	soni	sonar
signalo	senyal	sonora	sonor -a
signifi	significar	sopiri	sospirar
signo	signe	sorçí	encisar
silabo	síl·laba	sorto	sort
silenti	callar	sovaça	salvatge
silko	seda	spaco	espai
simi	simio	speciala	especial
simila	similar	specimeno	mostra
simpatio	simpatia	speco	espècie
simpla	simple	spiegulo	mirall
sincera	sincer -a	spektaklo	espectacle
sindikato	sindicat	spermo	esperma
singulto	singlot	sperta	expert
sinjoro	senyor	spezo	operació (diners)
sistemo	sistema	spico	espècia
sitelo	galleda	spinaco	espinac
situacio	situació	spino	espinada
skatolo	capsa	spiri	respirar
skemo	esquema	spirito	esperit
skio	esquí	spite	malgrat
skizi	esbossar	sporto	esport
sklavlo	esclau	sprita	enginyós
skrapi	gratar	spuro	indici
skribi	escriure	stacio	estació
skui	sacsejar	stadio	estadi
slango	argot	stagni	estancar
slipo	titxaarxiu	stalo	estable
sobra	sobri sòbria	stelo	estrella
societo	societat	sterko	fem
soifi	tenir set	sterni	estendre
sojlo	llindar	stomako	estòmac
sola	sol -a (soledat)	stranga	estrany
soldato	soldat	strato	carrer
solena	solemne	streçí	estirar

streko	ratlla	�elo	escorça
striko	vaga	�erci	bromejar
studento	estudiant	�ipo	vaixell
studi	estudiar	�iri	estripar
stulta	estúpid	�irmi	abrigar
sub	sota	�losi	tancar
subite	sobtadament	�miri	untar
su�i	xuclar	�nuro	corda
sudo	sud	�oforo	x�fer
suferi	sofrir	�oki	xocar, escandalitzar
sufi�a	suficient	�oveli	recollir amb pala
sufoki	ofegar	�ovi	fer lliscar
sugesti	suggerir	�pari	estalviar
sukcesi	reeixir	�pruci	brollar
sukero	sucre	�ranko	armari
sulko	solc	�ra�bo	cargol, vis
suno	sol (astre)	�stalo	acer
super	per damunt	�tato	estat
supera	superior	�steli	robar
supo	sopa	�tofo	tela
suozi	suposar	�tono	pedra
supre	a dalt	�stopi	tapar
sur	sobre	�trumpo	mitja (vestir)
surda	sord	�tupo	graó
surprizi	sorprendre	�uldi	deure
suspekti	sospitar	�ultro	espatlla
svarmi	pul·lular	�uti	vessar
sveni	desmaiars-se	�uo	sabata
svingi	brndar	�vebi	surar
		�veli	inflar-se
		�viti	suar

 

�af�	cabra
�ajni	semblar
�anceli	oscil·lar
�anco	sort
�angi	canviar
�argi	crregar
�ati	apreciar

T

tabako	tabac
tabelo	taula (calcular)
tablo	taula (moble)
tabulo	taul�
tago	dia

tajdo	marea	tiri	estirar
tajloro	sastre	toleri	tolerar
tajpi	mecanografiar	tolo	tela
taksi	taxar	tomato	tomàquet, tomaca
talio	cintura	tombo	tomba
tamen	tanmateix	tondi	tallar amb tisores
tapišo	catifa, estora	tondro	tro
tasko	tasca	torço	torxa
taso	tassa	tra	a travers
taŭgi	ésser útil, apropiat	trabo	biga
teatro	teatre	tradicio	tradició
teda	avorrit -ida, ensopit	traduki	traduir
tegmento	teulada	trafi	encertar, atènyer
tehnico tekniko	tècnica	trajto	tret caracteristic
teksto	text	trakti	tractar
telefono	telèfon	trançí	tallar
telero	plat (recipient)	trankvila	tranquil
lelevideo	televisió	trans	a l'altra banda de
temo	tema	tre	molt
tendo	tenda (camp)	tremi	tremolar
teni	sostenir	treni	arrossegar
tenti	temptar	triki	fer ganxet
teo	te (infusió)	trinki	beure
teorio	teoria	tritiko	blat
tereno	terreny	tro	massa
terno	esternut	trompi	enganyar
tero	terra	trotuaro	vorera
teruro	terror	trovi	trobar
tial	per això	trudi	imposar
tiam	llavors	trunko	tronc
tie	allà	truo	forat
tie ĉi	ací	tualeta	excusat, <i>toilette</i>
tiel	així	tubo	tub
ties	d'aquell	tuj	de seguida
tikli	pessigollejar	tuko	peça de roba
timi	témér	tunelo	túnel
tio	allò	turismo	turisme
tio ĉi	açò, això	turisto	turista
tiom	tant	turo	torre

turni	girar
tusi	tossir
tuši	tocar
tuta	total

veluro	vellut
vendi	vendre
vendredo	divendres
veneno	verí
venĝi	venjar
veni	venir
venki	véncer
vento	vent
ventro	ventre
vera	veritable
verda	verd
verki	compondre (escriure)
vermo	cuc
versi	abocar
vespero	vespre
vesti	vestir
vetero	temps atmosfèric
veti	apostar
veturi	anar en vehicle
viando	carn

U

ulcero	úlcera
ungo	ungla
universala	universal
universitato	universitat
universo	universal
urbo	ciutat
urini	orinar
urĝa	urgent
utila	útil
uzi	usar

V

vagi	vagar
vagono	vagó
valida	vàlid
valizo	maleta
valo	vall
valoro	valor
vana	vagar
vando	envà
vango	galta
vaporo	vapor
varbi	fer propaganda
varma	calent
varo	mercaderia
varti	cuidar infants
vasta	vast
vazo	gerra, vas
ve!	ai!
veki	despertar
velki	pansir-se
vico	rengle, torn
vidi	veure
vidvo	vidu
vigla	actiu
viktimo	víctima
vilaĝo	poble
vino	ví
vintro	hivern
vipo	fuet
viro	home mascle
virtuo	virtut
viši	eixugar
vitro	vidre
vivi	viure
vizaĝo	cara
viziti	visitar
vizo	visat
voĉo	veu
vojaĝi	viatjar

vojo	camí
voki	cridar
voli	voler
volonte	de bona gana
volupto	voluptuositat
volvi	embolicar
vomi	vomitar
vorto	paraula
vosto	cua
vulkano	volcà
vundi	ferir

Z

zebro	zebra
zipo	cremallera
zodiaco	zodíac
zono	cinturó
zorgi	tenir cura de
zumi	brunzir

ç > ĉ

A

a	al	acompanyar	akompani
apreciar	estimi	aconsellar	konsili
a causa de	pro	acord	akordo
a dalt	supre	acostumar	kutimi
a l'altre costat	trans	actiu -iva	vigla
a raó de	po	actor	aktoro
a través de	tra	actual	aktuala
abans	antaŭ	actuar	agi
abella	abelo	adéu	adiaŭ
abocar	verši	admirar	admiri
abonar-se	aboni	adorar	adori
abrigar	śirmi	adornar	ornami
abril	aprilo	adquirir	akiri
absurd -a	absurda	adreça	adreso
acabar	fini	adular	flati
acaronar	karesi	advertir	averti
accelerar	akceli	afable	afabla
accident	akcidento	afér	afero
acer	śtalo	afirmar	aserti
ací	tie ĉi	agost	aŭgusto
ací prop	ĉi	agradable	agrabla
açò, això	tio ĉi	agrair	danki

agulla de cap	pinglo	anar en vehicle	veturi
agut	akra	anca	kokoso
ah!	ha	andana	kajo
ahir	hieraŭ	ànec	anaso
ai!	ve!	àngel	angêlo
aigua	akvo	angle	angulo
aire	aero	ànimà	animo
aixada	pioĉo	anotar	noti
aixecar	levi	antic	antikva
aixeta	krano	anunci	reklamo
així	tiel	anunciar	anonci
ajornar	prokrasti	any	jaro
ajudar	helpi	apagar	estingi
al costat de	apud	aparèixer	aperi
al voltant de	ĉirkaŭ	aparell	aparato
algú	iu	apatia	apatio
alguns -es	kelkaj	apedaçar	fliki
alimentar	nutri	aplaudir	aplaŭdi
all	ajlo	aplikar	apliki
allà	tie	apostar	veti
allò	tio	apreciar	šati
almenys	almenaŭ	apreciat -ada	kara
almoina	almozo	aprendre	lerni
alt	alta	aprovar	aprobi
alternar	alterni	ara	nun
altre	alia	aranya	araneo
aludir	aludi	arbitràriament	arbitra
amagar	kaŝi	arbre	arbo
amb	kun; per	arc	arko
ambdós ambdues	ambaŭ	argent	árđento
ambició	ambicio	argot	slango
ambient	etoso	ària	ario
amenàçar	minaci	armari	šranko
amic	amiko	arreglar	arangî
amonestar	admoni	arrel	radiko
amplària	amplekso	arrendar terres	farmi
ample	larĝa	arrestar	aresti
ampolla	botelo	arreu	cie
anar	iri	arriscar	riski

arròs	rizo	balancejar	balanci
arrossegar	treni	balbucejar	balbuti
arrossegar-se	rampi	ball (saló)	balo
art	arto	banc (de diners)	banko
article	artiklo	banc (de seure)	benko
ase	azeno	bançal	bedo
asil	azilo	bandera	flago
aspecte	aspekto	banquet	bankedo
aspirar	aspiri	banyar	bani
assassinar	murdi	barba	barbo
assegurar	asekuri	barrar	bari
associació	asocio	barrejar	miksi
assolir	atingi	barret	çapelo
astut -a	ruza	barri	kvartalo
atacar	ataki	barril	barelo
atent -a	atenta	base	bazo
atraure	logi	bastó	bastono
aturar-se	halti	batallar	batali
atzar	hazardo	batejar	bapti
automòbil	aŭto	bell	bela
autoritat	aŭtoritato	benzina	benzino
avar	avara	bèstia	besto
avergonyir-se	honti	bèstia	bruto
avaria	paneo	beure	trinki
avet	abio	beure massa	drinki
avi	avo	biblioteca	biblioteko
àvid -a	avida	bicicleta	biciklo
avinguda	avenuo	biga	trabo
avió	aviadilo	bistec	bifsteko
avorrit -ida	teda	bitllet	bileto
avorrir-se	enui	blanc	blanka
avui	hodiaŭ	blat	tritiko
<hr/>			
B		blau	blua
baia	bero	bluf	blufo
beneir	beni	bo	bona
badallar	oscedi	boca	bušo
bala	kuglo	boicotejar	bojkoti
		boig boja	freneza
		boira	nebulo

bol	bovlo	cadira	sego
bola	bulo	cafè	kafo
bolet	fungo	calamarsa	hajlo
bollir	boli	calcar	pausi
bomba	bombo	calçotets	kalsono
bot (barca)	boato	calcular	kalkuli
bota	boto	caldera	kaldrono
botica	butiko	calendari	kalendaro
botifarra	kolbaso	calent	varma
botó	butono	callar	silenti
bou	bovo	calumniar	kalumnii
braç	brako	cama	kruro
bramar	bleki	camarada	kamarado
branca	branço	cambra (habitació)	êambro
brandar	svingi	camí	vojo
brau	brava	caminar	marši
bressolar	luli	caminar a pas	paši
brillar	brili	camisa	êemizo
brollar	âspruci	camp	kampo
bromejar	âserci	cançó	kanzono
bru -una	bruna	candela	kandelo
brunzir	zumi	cansat -ada	laca
bufar	blovi	cantar	kanti
bulldozer	buldozo	càntir	kruô
burgès	burgo	canviar	âsangi
burlar-se	moki	caos	haoso
buscar	serci	cap mena de	nenia
butlletí	bulteno	cap (director)	êefo
butxaca	pošo	capaç	kapabla

C

caçar	êasi	capellà	pastro
cabell	haro	capgirar	renversi
cabra	âsafo	capítol	êapitro
cada mena de	âcia	caixa	kesto
cadascú	âciu	capsa	skatolo
cadena	âceno	capturar	kapti
cadena	kateno	capvespre	krepusko

cara (expressió)	mieno	cinema	kino
carbó	karbo	cinta	bendo
cargol (vis)	šraŭbo	cinta	rubando
carn (del cos)	karno	cintura	talio
carn (aliment)	viando	cinturó	zono
carrer	strato	circular	circuli
carro	ĉaro	circumstància	cirkonstanco
carta	letero	cirera	ĉerizo
cartell	afišo	cirurgia	hirurgio
cas	kazo	cistell	korbo
casa	domo	cita	rendevuo
casset	kasedo	citar	citi
casserola	kaserol	ciutat	urbo
cast -a	ĉasta	civil	civila
castigar	puni	clar -a (no borrós)	klara
catifa	tapišo	clar -a (no obscur)	hela
caure	fali	classe	klaso
causa	kaŭzo	clau (clavar)	najlo
cautxú	kaŭčuko	club	klubo
cavalcar	rajdi	cobrir	kovri
cavall	ĉevalo	coet	raketo
cavar	fosi	coix -a	lama
cavitat	kavo	col	brasiko
cec	blinda	col·leccionar	kolekti
cedir	cedi	col·locar	meti
cel	ĉielo	coll	kololo
celebrar	festi	collir	rikolti
cella	brovo	color	koloro
celler	kelo	com	kiel
cendra	cindro	com si	kvazaŭ
censura	cenzuro	com (més) tant (més)	ju (pli) des (pli)
centre	centro	començar	komenci
cercle	circlo	comerç	komerco
cert -a	certa	comissió	komisio
cervell	cerbo	comité	komitato
cervesa	biero	comparar	kompari
cessar	ĉesi	compassiό	kompato
ciència	scienco	complaure	komplezi
cigarreta	cigaredo	complicar	kompliki

compondre (escriure)	verki	contractar	dungi
comportar-se	konduti	controlar	kontroli
comprar	aêti	convèncer	konvinki
comprendre	kompreni	convenir	konveni
comú -una	komuna	copiar	kopii
comunicar	komuniki	cor	koro
concernir	koncerni	cor (de cant)	ñoro
concloure	konkludi	corda	ñnuro
concret	konkreta	corregir	korekti
condemnar	kondamni	córrer	kuri
condició	kondiôo	corresponder	korespondi
conduir	konduki	correu	poštô
conèixer	koni	cortès	ĝentila
conferència	prelego	cortina	kurteno
confessar	konfesi	cos	korpo
confiar	konfidi	cosí	kuzo
confirmar	konfirmi	cosir	kudri
confiscar	konfiski	costar	kosti
confondre	konfuzi	costat	flanko
conforme	konforma	costum popular	moro
confort	komforto	cotitzar	kotizo
congrés	kongreso	cotxe	äuto
conjecturar	konjekti	crear	krei
consciència	konscienco	creixer	kreski
conscient	konscia	crema	kremo
consentir	konsenti	cremallerà	zipo
conservar	konservi	cremar	ardi, bruli
considerar	konsideri	creu	kruco
consistir	konsisti	creure	kredi
consolar	konsoli	cridar	krii
constant	konstanta	cridar	voki
constatar	konstati	crim	krimo
consternar	konsterni	criticar	kritiki
construir	konstrui	crregar	ñargi
contacte	kontakto	cru crua	kruda
contar	rakonti	cruel	kruela
content	kontenta	cua	vosto
content	gaja	cubell	kuvo
contra	kontraŭ	cuc	vermo

cuidar infants	varti	definir	difini
cuidar malalts	flegi	deixar	lasi
cuinar	kuiri	deixar	prunti
cuir	ledo	dejunar	fasti
cuixa	femuro	delegar	delegi
cullera	kulero	delicat -ada	delikata
culpable	kulpa	demà	morgaŭ
cultura	kulturo	demanar (encomanar)	mendi
cupó	kupono	demòcrata	demokrato
curar	kuraci	dens	densa
curs	kurso	dent	dento

D

dansar	danci	desitjar	deziri
d'algú	ies	desmaiар-se	sveni
d'alguna manera	iel	despertar	veki
d'aquell	ties	després	post
darrer	lasta	destinar	destini
data	dato	destralejar	haki
de bona gana	volonte	destruir	detruи
de cap manera	nenes	detall	detalo
de memòria	parkere	déu	dio
de ningú	neniel	deure	devi
de qui	kies	deure	šuldi
de seguida	tuj	dia	tago
de totes maneres	čiel	diable	diablo
de tothom	čies	dibuixar	desegni
de, des de	de	diferència	diferenco
de (origen)	el	digerir	digesti
de (quantitat)	da	dijous	jaŭdo
debat	debato	diligent	diligenta
decent	deca	dilluns	lundo
decidir	decidi	dimecres	merkredo
declarar	deklari	diner	mono
declivi	deklivo	dipositar	deponi
dedicar	dediči	dir	diri
defecar	feki	direcció	direkto
defensar	defendi	directe	rekta

disc	disko	educar	eduki
discutir	diskuti	efectiu	efektiva
discutir	kontesti	eficaç	efika
disertar	dizerti	eixugar	viši
disgustar	ćagreni	el, la	la
disparar	pafi	electricitat	elektro
disposar	disponi	elegir	elekti
disputar	disputi	elogiar	laūdi
dissabte	sabato	embaràs	embaraso
distància	distanco	embolicar	volvi
distraure	distri	embriac	ebria
dit	fingro	empaquetar	paki
diumenge	dimanôo	empényer	peli
divendres	vendredo	empényer espentar	puši
divers	diversa	emprendre	entrepreni
diversos	pluraj	en algún lloc	ie
divertir	amuzi	en lloc de	anstataū
dividir	dividi	en, a casa de	će
doctor	doktoro	en (dins)	en
dogma	dogmo	encara	ankoraŭ
dol	funebro	encara que	kvankam
dolç	dolça	encertar atényer	trafi
dolor	doloro	encisador	čarma
donar	doni	encisar	sorći
doncs	do	endevenir	diveni
doncs bé	nu	energia	energio
dormir	dormi	enfadarse	koleri
dret -a	dekstra	enfilar-se	grimpi
dret	rajto	enfilar-se	grimpi
duana	dogano	enganxar	glui
dubtar	dubi	enganxar	kroči
dubtar	heziti	enganyar	trompi
durant	dum	enginyer	ingeniero
durar	daŭri	enginyós	sprita
		enigma	enigmo
		enlloc	nenie
		entre	inter
economia	ekonomio	envà	vando
edat	ago	envejar	envii

E

economia
edad

enviar	sendi	ésser útil, apropiat	taūgi
època	epoko	est (orient)	oriento
errar	erari	estable	stalo
esbossar	skizi	estació	stacio
escalfar	hejti	estació de l'any	sezono
esclatar	krevi	estadi	stadio
esclau	sklavo	estalviar	�pari
escoitar	a�di	estancar	stagni
escoltar	a�skulti	estar de servei	de�ori
escombrar	balai	estar joiós	�goji
escopir	kra�i	estar tip, fart	sati
escorça	�selo	estat	�tato
escriure	skribi	estendre	etendi
esdeveniment	evento	estendre	sterni
esfor�car	peni	esternut	terno
esmentar	mencii	estimar	ami
espai	spaco	estirar	stre�i
espasa	glavo	estirar	tiri
espatlla	�ultro	estiu	somero
espatllar	difekti	est�mac	stomako
espècia	spico	estranger -a	fremda
especial	speciala	estrany -a	stranga
especialitat	fako	estrella	stelo
espècie	speco	estripar	�iri
espectacle	spektaklo	estudiant	studento
esperar	atendi	estudiar	studi
esperar (desitjar)	esperi	estúpid -a	stulta
esperit	spirito	etc.	k.t.p.
esperma	spermo	etern -a	eterna
espinac	spinaco	eventual	eventuala
espinada	spino	evident	evidenta
esport	sporto	evitar	eviti
esquema	skemo	exacte -a	ekzakta
esquena	dorso	exacte -a	�usta
esquerdar	fendi	examinar	ekzameni
esqui	skio	exceptuar	escepti
essència	esenco	excitar	eksciti
�sser, estar	esti	excusi�	ekskurso
�sser pesant	pezi	excusat	tualeto

excusat	tualeto	fer morros	paūti
exemple	ekzemplo	fer propaganda	varbi
exercici	ekzerco	fer-se	fariĝi
exèrcit	armeo	ferir	vundi
exigir	postuli	ferm -a	firma
existir	ekzisti	ferro	fero
expert	sperta	fervor	fervoro
explorar	esplori	festiu (dia)	ferio
explotació	ekspluato	fiar-se	fidi
exposició	ekspozicio	fidel	fidela
expressar	esprimi	fil	fadeno

F

faula	fabelo	finestra	fenestro
fàcil	facila	fins, fins a	ĝis
factura	fakturo	fins i tot	ĉe
facultat	fakultato	fira	foiro
faldilla	jupo	fixar	fiksi
fallida	bankroto	flairar	flari
falsificar	falsi	flama	flamo
fama	famo	flexionar	fleksi
familia	familio	flirtejar	flirti
fanàtic -a	fanatika	flor	floro
fanfarronejar	fanfaroni	fluir	flui
farina	faruno	foc	fajro
farmàcia	apoteko	fondre	fandi
febre	febro	fons	fundo
febrer	februaro	font	fonto
feixisme	fašismo	fora de	ekster
feliç	feliĉa	forat	tru
felicitar	gratuli	formatge	fromaĝo
felicitar	gratuli	forn	forno
fem	sterko	fornejar	baki
fer	fari	forqueta	forko
fer cases	masoni	fort	forta
fer ganxet	triki	fotografiar	foti
fer l'amor	amori	fracàs	fiasko
fer lliscar	ŝovi	franc	franko

franquejar	afranki	gris -a	griza
fre	bremsø	groc groga	flava
fregar	froti	gruixut -uda	dika
fresc -a	freša	grup	grupo
front	frunto	guant	ganto
fruit	frukto	guanyar	gajni
fuet	vpo	guardar	gardi
fulla	folio	guiar	gvidi
fum	fumo	guix	kreto
funcionar	funkcii	gust	gusto
fundar	fondi	galleda	sitelo
furiós	furioza	galta	vango
fusta	ligno	gerra	vazo
		girar	turni
		graó	štupo
		gratar	skrapi
		guerra	milito

G

gàbia	kagó		
gall	koko		
ganxo	krampo		
gat	kato		
gaudir	/gui	herba	herbo
gel, glaç	glacio	heretar	heredi
gelada	frosto	heus ací	jen
gelós -osa	jàluza	hipòcrita	hipokrita
gemecar	âgemi	història	historio
general	âgenerala	honest -a	honesta
genoll	genuo	honor	honoro
germà	frato	hora	horo
glorificar	glori	hospital	hospitalo
gorja	gorôgo	hoste	gasto
gorra	çapo	hotel	hotelo
gos	hundo	humil	humila
got	glaso	hivern	vintro
gota	guto	home (mascle)	viro
gra	grajno		
gra (cereal)	greno		
gran	granda	i	kaj
granja	farmo	idea	ideo
greix	graso		

H

herba	herbo
heretar	heredi
heus ací	jen
hipòcrita	hipokrita
història	historio
honest -a	honesta
honor	honoro
hora	horo
hospital	hospitalo
hoste	gasto
hotel	hotelo
humil	humila
hivern	vintro
home (mascle)	viro

I

ideal	ideala	ingenu -ènua	naiva
ignorar	ignori	irremissible	nepra
igual	egala		
illa	insulo	J	
imaginar	imagi	ja	jam
imatge	bildo	jardí	gårdeno
imitar	imiti	jaure	kuši
ímpetu	impeto	jazz	jazo
important	grava	jove	juna
impost	imposto	jubilat -ada	emerita
impressionar	impresi	juntament	kune
incitar	incit	just -a	justa
inclinació	inklino	jutjar	jugí
inclinrar	klini	jersei	pulovero
indignació	indigno	jugar	ludi
indústria	industrio		
inel·ligent	inteligenta		
infectar	infekti	L	
infern	infero	límit	limo
influència	influo	línia	linio
informe	informo	literatura	literaturo
iniciar	iniciati	llaminejar	frandi
insecte	insekto	llamp	fulmo
insignia	insigno	llançar	jeti
insistir	insisti	llapis	krajono
instigar	instigi	llar	hejmo
instruir	instrui	llar	hejmo
instruït -ïda	klera	llibret	brošuro
insultar	insulti	llis	glata
intenció	intenco	lliura	funto
interès	intereso	llumí	alumeto
intern -a	interna	lluny	for
interpretar	interpreti	llac	lago
invadir	invadi	llàgrima	larmo
invitar	inviti	llana	lano
imposar	trudi	llàntia	lampo
imprimir	presi	llarg -a	longa
indici	spuro	llauna	lado
inflar-se	ſveli		

llavar	lavi	mar	maro
llavi	lipo	marc	kadro
llegir	legi	març	marto
llegum	legomo	marcar	marki
llei	leĝo	marit	edzo
llengua (boca)	lango	martell	martelo
llengua (idioma)	lingvo	matar (bestiar)	buĉi
llet	lakto	matèria	materio
lletra	litero	material	materialo
llibre	libro	malmetre	fuŝi
lliçó	leciono	matí	mateno
lligar	ligi	mecànica	meħanico
llista	listo	medi	medio
llit	lito	meditar	mediti
lliurar	liveri	mel	miel
lliure	libera	membre	membro
lloc	loko	menjar	manġi
llogar	lui	menstruar	menstrui
lluitar	lukti	mentir	mensogi
llum	lumo	menú	menuo
lluna	luno	menys (-)	minus
llaurar	plugi	merèixer	meriti
llavors	tiam	mesurar	mezuri
llindar	sojlo	mes	monato
		metall	metalo
		mètode	metodo
		metre	metro

M

mà	mano	mig (punt mitjà)	mezo
madur	matura	migrar	migri
magatzem	magazemo	misèria	mizero
maig	majo	moble	meblo
malgrat	malgraū	moderat -ada	modera
maliciós	malica	modern -a	moderna
mamella	mamo	boldre	mueli
mànega	maniko	molestar	ĝeni
manera	maniero	molts -es	multaj
mantega	butero	moment	momento
maó	briko	món	mondo
màquina	mašino	monòton -a	monotona

N

mont	monto	nadar	naĝi
moresc	maizo	nas	nazo
morir	morti	naturalesa	naturo
mosca	muô	nebot	nevo
mossegar	mordi	necessari	necesa
mostrar	montri	negoci	negoco
multitud	amaso	negre -a	nigra
mutilat	kripla	nervi	nervo
mai	neniam	nét	nepo
maleta	valizo	neu	neĝo
malgrat	malgraŭ	neutral	neŭtrala
marea	tajdo	ni	nek
motor	motoro	ningú	neniu
moure	movi	nit	nokto
mugir	muĝi	niu	nesto
múscul	muskolo	nivell	nivelo
museu	muzeo	no	ne
música	muziko	no res	nenio
mut	muta	noble	nobla
massa	tro	nom	nomo
mastro	amo	nomenar	nomumi
mateix	sama	només	nur
mecanografiar	tajpi	nord	nordo
mercaderia	varo	normal	normala
més (addició)	plus	nou nova	nova
més (comparatiu)	pli	nou (fruit)	nukso
més (duració)	plu	número	numero
més (superlatiu)	plej	nus	nodo
més enllà de	preter	nu nua	nuda
mirall	spiegulo	núvol	nubo
mirar	rigardi	necessitar	bezoni
mirí	admirar-se	nen	infano
mitjà	rimedo	net -a	pura
mitja (vestir)	strumpo	nina	pupo
molt	tre	novel-la	romano
morir	perei	nucli	kerno
morir	perei		
mostra	specimeno		

O

o	aŭ
obeir	obei
objecte	objekto
objectiu	celo
oblidar	forgesí
observar	observi
obstinat -ada	obstina
oca	ansero
ocell	birdo
ocorrer	okazi
octubre	oktobro
ocupar	okupi
oest, occident	okzidento
ofegar	sufoki
ofegar-se	droni
ofendre	ofendi
ofrir	oferi
ofici	ofico (ocupació)
ofici	metio (treball manual)
oh!	ho
oli	oleo
olor	odoro
ombra	ombro
ombrella	ombrelo
on	kie
ona	ondo
oncle	onklo
operació (diners)	spezo
opinar	opinii
oportú	oportuna
or	oro
ordinari	ordinara
ordre (harmonia)	ordo
ordre (manament)	ordono
orella	orelo
orfe	orfo

organitzar

organizá

fiera

origino

originala

urini

osto

șanceli

ovo

P

pa	pano
paciència	pacienco
pagar	pagi
pàgina	paôgo
país	lando
paisatge	pejzaôgo
pal	fosto
pàl·lid	pala
palla	pajlo
palpar	palpi
panet	bulko
pansir-se	velki
pantalons	pantalono
pany	seruro
papa	papo
papagai	papago
papallona	papilio
paper	papero
paraula	vorto
parc	parko
pare	patro
parell, parella	paro
parent	parenco
paret	muro
parir	akuši
parir	naski
parlar	paroli
parpella	palpebro

partit	partio	perjudicar	damaĝi
partit	parto	permetre	permesi
pasqua	pasko	però	sed
passaport	pasporto	perseguir	persekuti
passar	pasi	persistir	persisti
passejar	promeni	persona	persono
passió	passio	persona	homo
pastís	kuko	persuadir	persvadi
patí	korto	pertànyer	aparteni
pau	paco	pesar	pesi
pausa	paŭzo	pèsol	pizo
pebre	pipro	pessigar	pinči
peça de roba	tuko	pessigollejar	tikli
pecar	peki	petó	kiso
pedra	štorno	peu (part del cos)	piedo
pegar	bati	peu (mesura)	futo
peix	fišo	picar	piki
pell	haŭto	picar	frapi
pell	haŭto	pietós -osa	pia
pendent	kruta	pilota	pilkō
penedir-se	pentí	píndola	pilolo
penetrar	penetri	pintar	pentri
penjar	pendi	pipa	piro
pensar	pensi	pis	etaĝo
pensió renda	pensio	pit	brusto
pentinar	kombi	pla, plana	ebeno
per a (objectiu)	por	pla (horitzontal)	plata
per cap raó	nenial	plaça	placo
per damunt	super	plaer	plezuro
per mig de	per	plàtol	plano
per què	kial	plantar	planti
per totes raons	ćial	planxar	gladi
pera	piro	plàstic	plasto
perdonar	pardoní	plat (aliment)	plado
perdre	perdi	plat (recipient)	telero
perfecte	perfekta	plaure	plaĉi
perill	dangero	ple plena	plena
periode	periodo	plegar	faldi
periòdic	gazeto	plom	plumbo

plorar	plori	prezo	prezo
pluja	pluovo	primavera	printempo
poble (gent)	popolo	principalment	precipe
poble (lloc)	vila�o	principi	principo
poder	povi	provar	pruvi
podrir-se	putri	problema	problemo
poema	poemo	procés	proceso
poesia	poezio	procurar	klopidi
política	politiko	produir	produkti
pols	polvo	professió	profesio
pólvora	pulvo	professor	profesoro
pom (ramell)	bukedo	profit	profito
poma	pomo	profund -a	profunda
pont	ponto	programa	programo
popular	populara	progressar	progresi
porc	porko	projecte	projekto
port	haveno	prom�s	fian�o
porta	pordo	prometre	promesi
portar	porti	pronunciar	prononci
posseir	posedi	prop de	apud
possible	eble	propri pr�pria	propra
postres	deserto	prosperar	prosperi
potència	potenco	protegir	protekti
pou	puto	protestar	protesti
pouar	�erpi	provar	provi
practicar	praktiki	proveir	provizi
precís -isa	preciza	provisional	provizora
preferir	preferi	pròxim -a	proksima
pregar (demanar)	peti	prudent	prudenta
pregar (resar)	pre�gi	públic -a	publika
preguntar	demandi	pul�lular	svarmi
prémer	premi	pulmó	pulmo
prendre	preni	punt	punkto
preparar	prepari	punt (joc)	poento
presentar	prezentati	punta cim	pinto
presidir	prezidi	puntual	akurata
prest -a	preta	puny	pugno
prestatge	breto		
pretendre	pretendi		

Q

quadern	kajero	reactor	reaktoro
quadrat	kvadrato	real	reala
qualitat	kvalito	rebló	nito
qualque	kelka	rebre	ricevi
qualsevol	ajn	rebregar	âifi
quan	kiam	recíproc -a	reciproka
quant	kiom	recollir amb pala	šoveli
quantitat	kvanto	recolzar	apogi
quasi	preskaŭ	recomanar	rekomendi
quasibé no	apenaŭ	recompensar	rekompenci
que (completiu)	ke	recordar	memori
que (en comparacions)	ol	redactar	redakti
què	kio	reeixir	sukcesi
queixar-se	plendi	refugiar-se	rifuĝi
quelcom	io	refusar	rifuzi
qui	kiu	refutar	refutti
quiet -a	kvieta	regalar	donaci
quilògram	kilogramo	regió	regiono
quilòmetre	kilometro	regir	regi
quimera	himero	registrar	registri
química	himiko	regla	regulo
química	kemio	regne	regno
quin -a	kia	rei	reĝo
		reixa	krado
		relacionar-se	rilati
		religió	religio
		relliscar	gliti
		rellotge	horloĝo

R

raça	raso	remar	remi
ràdio	radio	remarcar	rimarki
rail	relo	rengle torn	vico
rang	rango	renunciar	rezigni
raó	racio	reparar	ripari
raonar	rezonii	repetir	ripeti
ràpida	rapida	reportatge	raporto
raspall	broso	reposar	ripozi
raspar	raspi	república	respubliko
ratlla	streko	reservar	rezervi
ratolí	muso	residir	loĝi

resistir	rezisti	sabó	sapo
resistir-se	barakti	sac	sako
resoldre	solvi	sacsejar	skui
respecte	respekto	sageta	sago
respirar	spiri	sal	salo
respondre	respondi	salari	salajro
restant	cetera	saló	salono
resultar	rezulti	salsa	saúco
retraure (reprotxar)	riproči	saltar	salti
revista	revuo	saludar	saluti
revoltar-se	ribeli	salvar	savi
ric -a	riča	salvatge	sovaǵa
rígid -a	rigida	sang	sango
rigorós -osa	rigora	sant -a	sankta
riu	rivero	sastre	tajloro
riure	ridi	sec -a	seka
robar (atraccar)	rabi	secret	sekreta
robar (furtar)	šteli	secretari	sekretario
robust	fortika	sedá	silko
roca	roko	segar	falči
roda	rado	segon (unitat de temps)	sekundo
rodar	ruli	segons	laŭ
rodó -ona	ronda	seguir	sekvi
roig roja	ruǵa	segur -a	sekura
rol (paper)	rolo	semblar	šajni
romandre	resti	sembrar	semi
rondinar	grumblí	sempre	čiam
ronyó	reno	sensat -a	saǵa
ros rossa	blonda	sense	sen
rosa	rozo	sentir	senti
rostir	rosti	sentit	senco
rúbrica	rubriko	senyal	signalo
runa	rubo	senyor	sinjoro
<hr/>			
S		serè -ena	serena
		série	serio
sa sana	sana	seriós -osa	serioza
sabata	šuo	serp	serpento
sabatilla	pantoflo	serrar	segi
		servir	servi

setmana	semajno	sonar	soni
seure	sidi	sonor	sonora
sever -a	severa	sopa	supo
sexе	sekso	sopetes	kaĉo
si	se	sord -a	surda
si	jes	soroll	bruo
si mateix	mem	sorprendre	surprizi
si (interrogatiu)	ĉu	sorra	sablo
signe	signo	sort	sorto
significar	signifi	sort	šanco
síl-laba	silabo	sospirar	sopiri
similar	simila	sospitar	suspekti
simio	simi	sostenir	teni
simpatia	simpatio	sostre	plafono
simple	simpla	sota	sub
sincer -a	sincera	sovint	ofte
sindicat	sindikato	suar	šviti
singlot	singulto	suau	milda
sistema	sistemo	sucre	sukero
situació	situacio	sud	sudo
sobre (damunt)	sur	suficient	sufiĉa
sobre (referent a)	pri	suggerir	sugesti
sobre (carta)	koverto	superior	supera
sobri sòbria	sobra	suposar	suozi
sobtadament	subite	surar	švebi
societat	societo		
sofrir	suferi		
sòl (pis)	planko		
sòl (terra)	grundو	tabac	tabako
sol -a (soledat)	sola	taca	makulo
sol (astre)	suno	tal	tial
solc	sulko	tallar (amb ganivet)	tranĉi
soldar	luti	tallar (amb tisores)	tondi
soldat	soldato	també	ankaŭ
solemne	solena	tancar	fermi
solidari ària	solidara	tancar	šlosi
solter	fraŭlo	tanmateix	tamen
somni	sonĝo	tant	tiom
somniar	revi	tant... més	des... pli

T

tapar	stopi	tomba	tombo
tardor	aŭtuno	torre	turo
targeta	karto	torxa	torço
taronja	orangô	tossir	tusi
tasca	tasko	tot	čio
tassa	taso	tot just	žus
taula (de calcular)	tabelo	tota quantitat	čiom
taula (móble)	tablo	total	tuta
tauló	tabulo	tou	mola
taxar	taksi	tractar	trakti
te (infusió)	teo	tradició	tradicio
teatre	teatro	traduir	traduki
tècnica	tehnicó tekniko	trair	perfidi
tela	tolo	tranquil	trankvila
tela	štofo	treballar	labori
telèfon	telefono	tremolar	tremi
televisió	lelevido	trencar	frakasi
tema	temo	trencar	rompi
témer	timi	tret característic	trajto
temps atmosfèric	vetero	tro	tondro
temptar	tenti	troba-se (de salut)	farti
tenda	budo	trobar	trovi
tenda (camp)	tendo	trobar (algú)	renkonti
tenir	havi	etros	peco
tenir	havi	tronc	trunko
tenir cura de	zorgi	tub	tubo
tenir raó	pravi	túnel	tunelo
tenir set	soifi	turisme	turismo
teoria	teorio	turista	turisto
terra	tero		
terreny	tereno	U	
terror	teruro		
testimoniar	atesti	úlcera	ulcero
teulada	tegmento	ungla	ungo
text	teksto	universal	universala
tinta	inko	universal	universo
tocar	tuši	universitat	universitato
tolerar	toleri	urgent	urĝa
tomàquet, tomaca	tomato	usar	uzi

útil	utila	viatjar	vojaġi
ull	okulo	víctima	viktimo
untar	�smiri	vidre	vitro
<hr/>			
V		vidu	vidvo
va	vana	virtut	virtuo
vaga	striko	visat	vizo
vagar	vagi	visit�r	viziti
vagó	vagono	viure	vivi
vaiet	bubo	volar	flugi
vaixell	�ipo	volcà	vulkano
valent	kura�ga	voler	voli
vàlid	valida	voluptuositat	volupto
vall	valo	vomitar	vomi
valor	valoro	vora	bordo
vapor	vaporo	vora	rando
vast	vasta	vorera	trotuaro
vegada	fojo	votar	baloti
ve�	najbaro	<hr/>	
vellut	veluro	xerrar	babili
v�ncer	venki	xafardejar	kla�i
vendre	vendi	xec	�eko
venir	veni	xerrar	babili
venjar	ven�gi	xicot	knabo
vent	vento	xifra	cifero
ventre	ventro	xiuxiejar	flustri
verd	verda	xocolata	�okolado
ver�	veneno	xafardejar	kla�i
veritable	vera.	xarxa	reto
verit�blement	ja	xec	�eko
vespre	vespero	xerrar	babili
vessar	�uti	xicot	knabo
vestir	vesti	xifra	cifero
vestit	kostumo	xiuxiejar	flustri
vestit	robo	xocar	�oki
veu	vo�o	xocolata	�okolado
veure	vidi	x�fer	�oforo
vi	vino	xuclar	su�i

X

Z

zebra	zebro
zero	nulo
zodiac	zodiaco

**BONVENON!
BENVINGUTS!**

**MAJORKA
ESPERANTISTARO**

www.sindicatcos.cat
info@sindicatcos.cat

València, maig 2012
Edita la Coordinadora Obrera Sindical

El 26 de juliol de 1887 el metge Lejzer Ludwik Zamenhof va publicar a Varsòvia amb el pseudònim de doctor Esperanto (= “el qui té esperança”) la seva proposta de *Llengua internacional*, que de seguida prengué el nom que havia adoptat l'autor per a publicar-la. Els progressos tècnics i la millora de les comunicacions que havia experimentat l'Europa del segle XIX havien fet sentir la necessitat d'una llengua de comunicació internacional. La proposta de Zamenhof no fou pas la primera ni seria tampoc l'última, però en aquesta havia sabut conjuminar elements que podien satisfer les necessitats de grups humans amb problemes lingüístics molt diversos.

